

Creative
Europe

PRESSE MELDING

Norge vinner to EU-priser for kulturminnebevaring / Europa Nostra Awards

Brussel / Haag 14. april 2015 - Den europeiske kommisjon (EU-Kommisjonen) og Europa Nosta har i dag offentliggjort vinnerne av EUs kulturminnepriser / Europa Nostra Awards for 2015. Disse prisene er ansett som Europas mest prestisjefylte pris innenfor kulturminnefeltet. De 28 prisvinnerne er valgt ut fra 263 søknader fra organisasjoner og enkeltmennesker i 29 land. Prisene er gitt til prosjekter med fremragende resultater innenfor fire kategorier: 1) konservering/bevaring, 2) forskning og digitalisering, 3) dedikert arbeid innenfor kulturminneområdet, 4.) utdanning, trening og bevisstgjøring.

Seremonien i forbindelse med **tildelingen av de europeiske kulturminneprisene** vil finne sted i **Oslo Rådhus 11. juni** med ordfører **Fabian Stang**, EUs kommisær for utdanning, kultur, ungdom og sport **Tibor Navracsics** og den berømte operasanger **Plácido Domingo**, president i Europa Nostra som vertskap. Under seremonien vil det bli offentliggjort hvilke av de 28 prosjektene som har vunnet de syv «Grand Prix», hver på 10.000 Euro. Det vil også bli offentliggjort hvilket prosjekt som har vunnet [publikumsprisen](#), som velges over nettet i regi av Europa Nostra. Publikumsprisen vil bli delt ut av Kronprins Haakon Magnus, og siste frist for å stemme er søndag 31. mai, på <http://vote.europanostra.org>.

«Kulturminnene er et av Europas største aktiver. De bringer med seg uendelig mange kulturelle, økonomiske, sosiale og miljømessige fordeler for oss alle. Jeg vil gjerne gratulere årets vinnere av EUs kulturminnepris / Europa Nostra Awards. De er meget gode eksempler på hva kompetente og dedikerte europeere kan gjøre for kulturminnebevaringen – men også for den europeiske identitet, ved å bidra til tilhørighet. Vi må alle arbeide for å hjelpe enkeltmennesker og samfunn med å ta ansvar for våre kulturminner, gjøre det til en del av vår hverdag og bevare dem for kommende generasjoner» sa Tibor Navracsics.

«Årets vinnere er sterke eksempler på kreativt og innovativt arbeid innenfor europeisk kulturminnebevaring. De viser også at kulturminner har stor betydning for Europa og europeere. Vi har tillitt til at EUs strategi for en helhetlig tilnærming til kulturminner under ledelse av presidenten i EU-kommisjonen; Jean-Claude Junckers og Tibor Navracsics vil bli gjennomført og utviklet videre» tilføyde Plácido Domingo.

Europa Nostra er et europeisk forbund av ikke-statlige (NGO) kulturminneorganisasjoner. Organisasjonen, som teller medlemmer fra 40 europeiske land, er som sivilsamfunnets representant opptatt av å bevare og fremme Europas kulturminner. Europa Nostra gjennomfører tiltak for å ta vare på Europas utsatte kulturminner, steder og landskap. I denne sammenheng er det spesiell grunn til å nevne programmet «De syv mest truede kulturminner i Europa», som gjennomføres i samarbeid med European Investment Bank Institute. Europa Nostra gjør også ære på de beste bevaringsprosjektene gjennom tildeling av EUs kulturminnepris / Europa Nostra Awards. Organisasjonen arbeider også med den europeiske strategien og politikken innenfor kulturminnebevaring. Europa Nostra ble etablert i 1963, og er i dag anerkjent som det mest representative og innflytelsesrike nettverk for kulturminnebevaring i Europa. I 2014 mottok organisasjonen en EU-bevilgning fra programmet «Creative Europe» som støtte til Europa Nostras europeiske nettverksprosjekt «Mainstream Heritage».

KONTAKTER

Europa Nostra

[Elena Bianchi](#) +31 70 302 40 58
[Joana Pinheiro](#) +31 70 302 40 55
Twitter: [@europanostra](#)

EU-kommisjonen

[Lucia Caudet](#) +32 2 29 56182
[Mirna Bratoz](#) +32 2 29 87278

HER KAN DU FINNE MER

Om hvert vinnerprosjekt:
[information and jury's comments](#),
[high resolution photos](#) and [videos](#)

[Creative Europe website](#)
Twitter: [@europe_creative](#)
[Commissioner Navracsics website](#)

2015 – Prisvinnere

(listet alfabetisk etter land)

Kategori restaurering

- [Picturesque Garden of the Museum van Buuren in Brussels, BELGIUM](#)
- [Armenian Church and Monastery in Nicosia, CYPRUS](#)
- [Boulingrin Central Market Hall in Reims, FRANCE](#)
- [Antouaniko Mansion in Chios, GREECE](#)
- [Liszt Academy of Music in Budapest, HUNGARY](#)
- [Nuragic Sculptures of Monte Prama in Sardinia, ITALY](#)
- [Paleochristian Mosaics of the Basilica Complex in Aquileia, ITALY](#)
- [The Halls Amsterdam: Centre for Media, Fashion, Culture and Crafts, THE NETHERLANDS](#)
- [Manor House in Eidsvoll, NORWAY](#)
- [Cathedral in Tarazona, SPAIN](#)
- [Salt Valley of Añana, Basque Country, SPAIN](#)
- [Armenian Church of St. Giragos in Diyarbakir, TURKEY](#)
- [Middleport Pottery in Stoke-on-Trent, UNITED KINGDOM](#)
- [Stonehenge: Surrounding Landscape and Visitor Centre in Wiltshire, UNITED KINGDOM](#)

Kategori forskning og digitalisering

Forskningsprosjekter:

- [Restoration of Lasithi Plateau's Windmills with Perforated Sails, Crete, GREECE](#)
- [Learning from las Cuencas: the Cultural Landscape of the Asturian Coalfields, SPAIN](#)

Digitaliseringsprosjekter:

- [HERMES: Hermoupolis Digital Heritage Management, Syros, GREECE](#)
- [Wonders of Venice: Virtual Online Treasures in St. Mark's Area, ITALY](#)

Kategori dedikerte tjenester

- [The Rundling Association, Jameln, GERMANY](#)
- [Huis Doorn Association of Friends, Doorn, THE NETHERLANDS](#)
- [Churches Conservation Trust, London, UNITED KINGDOM](#)

Kategori utdanning, trening og bevisstgjøring

Utdannelsesprosjekter:

- [Heritage Skills Initiative, Newcastle upon Tyne, UNITED KINGDOM](#)
- [Young Archaeologists' Club, York, UNITED KINGDOM](#)

Treningsprosjekter:

- [Programme for Owners of Rural Buildings in Estonia, Tallinn, ESTONIA](#)
- [The Outbuilding Project, Roros, NORWAY](#)

Bevisstgjøringsprosjekter:

- [The Garden City of Stains, FRANCE](#)
- [Saving Past Testimonies for Building a Future, Chisinau, MOLDOVA](#)
- [The Fota Walled Garden, Cork, IRELAND](#)

Eidsvollsbygningen

Eidsvollsbygningen har en helt spesiell plass i Norges historie. Her ble den norske grunnloven skrevet og det uavhengige Norge gjenskapt i 1814. Carsten Anker, som eide et nærliggende jernverk, stilte sitt hjem til disposisjon for Riksforsamlingen. Huset var ett av de største og mest moderne private hjem i Norge. Imidlertid har senere reparasjoner og restaureringer endret på mye av bygningens opprinnelige karakter.

Prosjektets mål, som ble satt i gang for å markere 200-årsjubileet for grunnloven i 2014, var å tilbakeføre bygget til det utseende og den tilstand bygningen hadde i 1814. Det var nødvendig å reparere store råteskader, rehabilitere fasader og kjeller, med kjøkken og oppholdsrom for tjenerskapet samt tilbakeføre bygningen innvendig. Restaureringen er gjennomført på grunnlag av et stort kildemateriale og funn gjort under rehabiliteringen. Etter at restaureringen nå er gjennomført har man fått en meget bedre forståelse av den stemning og de omgivelser arbeidet for landets uavhengighet foregikk under.

«Juryen følte seg satt tilbake til Europa i 1814 og ble fascinert av hvor autentisk gjenskapingen av farger, tapet og tekstiler brukt for å reprodusere de slående sterke fargene og det mangfold som preget periodens malerarbeid og tekstiler, var utført. Juryen har respekt for myndighetenes generøse finansiering av gjenskapingen av Eidsvollsbygningen, så vel som den detaljerte dokumentasjonen av bygget og undersøkelsene knyttet til hele prosjektet. Til tross for mange tidligere restaureringer og fornyelser ble det funnet mange hittil ukjente spor av bygningens originale interiør og eksteriør, blant annet gjennom de mange brev sent hjem fra medlemmene av Riksforsamlingen og i deres dagbøker.»

Uthusprosjektet, Røros

Røros har vært oppført på UNESCOs Verdensarvliste siden 1980. Byen var tidligere et gruvesamfunn med basis i store kopperforekomster. Bygningsmassen består av et stort antall originale (18. og 19. århundre) tømmerhus med tilhørende uthus. Disse var del av et bymessig landbruk som gruvearbeiderne benyttet seg av. Uthusprosjektet handler spesielt om istandsetting og vedlikehold av uthusbygningene. Dette opprinnelige jordbruket drives ikke lenger med det resultat at uthusbygningene hadde mistet sine opprinnelige funksjoner og stod og forfalt.

Det spesielle ved dette prosjektet er det ansvaret som ble gitt den enkelte håndverker ved gjennomføringen av istandsettingen av den enkelte bygning. Prosjektlederen som delvis har vært ansatt i kommunen, samarbeider med den enkelte eier og velger den utøvende håndverker som er best skikket til å gå løs på de oppgaver som den enkelte eiendom krever. Håndverkeren foretar deretter en vurdering av mulige fremgangsmåter for hvordan bygning(e) kan settes i stand, og tar ansvaret for restaureringsarbeidet. Det holdes regelmessige møter mellom håndverkerne og det lokale museet for å diskutere problemer knyttet til bevaringsarbeidet både av praktisk og teoretisk art. Man har utvekslet fremgangsmåter for arbeidet og delt ferdigheter og kostnader med andre. Prosjektet har ikke bare vært en vellykket øvelse i restaureringsarbeid som har resultert i at mer enn 400 bygninger er satt i stand siden 1996. Det er også blitt utviklet en lokal, og meget kvalifisert gruppe restaureringshåndverkere.

«Beslutningen om å sette i stand disse uthusbygningene ble tatt etter anbefalinger fra ICOMOS. Det som særlig gjorde inntrykk på juryen var det tette og meget gode samarbeidet mellom statlige myndigheter, kommunen og huseierne. Prosjektet utviklet seg til å bli en plattform for selvstendig næringsdrivende håndverkere knyttet opp til det pågående restaureringsarbeidet. Det har fungert som et midtpunkt for opplæring innenfor en lang rekke håndverk og ferdigheter. Dette i kombinasjon med de undersøkelser som er foretatt i forbindelse med restaureringen har gitt prosjektet internasjonal anseelse og synlighet.»

Bakgrunn

[EUs kulturminnepris / Europa Nostra Awards](#) ble etablert i 2002 av EU-kommisjonen i samarbeid med Europa Nostra. Prisen gjør ære på og trekker frem de beste resultater knyttet til kulturminnebevaring, ledelse, forskning, utdanning og kommunikasjon. På denne måten bringes kulturminner nærmere Europas innbyggere og bidrar til en sterkere almen bevissthet rundt kulturminner som en strategisk ressurs for det europeiske samfunn og dets økonomier. I løpet av de siste 13 årene har til sammen 415 særlig verdifulle kulturminneprosjekter mottatt prisen.

Hvert år kan organisasjoner og enkeltpersoner fra hele Europa sende inn søknader til dette prisbedømmingsprosjektet. [Bedømmingskomiteene er satt sammen av uavhengige eksperter](#) som vurderer nominasjonene og velger ut 30 vinnere fordelt på fire klasser: 1) konservering/bevaring, 2) forskning og digitalisering, 3) dedikert arbeid innenfor kulturminneområdet, 4.) utdanning, trening og bevisstgjøring. Alle vinnere mottar en plakett eller en statuett. De syv vinnerne av Grand Prix mottar i tillegg 10.000,- Euro hver.

Prisene tildeles hvert år ved en større offentlig tilstelning som foregår i forskjellige europeiske byer. I 2015 finner pristildelingsseremonien sted i Oslo, som del av [Europa Nostra Europeiske Kulturminnekongress](#) (10-14 juni). Kongressen er støttet av EUs program «Creative Europe», Riksantikvaren, Norges Kulturråd, Oslo kommune og mange offentlige og private instanser i Norge.

EUs kulturminnepris mottok støtte fra [EUs kulturprogram](#) (2007-2013) og mottar nå støtte fra det nye [«Creative Europe» programmet](#) (2014-2020).